

**MANAGEMENT AND ECONOMICS
SCIENTIFIC RESEARCH JOURNAL**

**MENEJMENT VA IQTISODIYOT
ILMIY-TADQIQOT JURNALI**

**НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ
ЖУРНАЛ МЕНЕДЖМЕНТА И ЭКОНОМИКИ**

MUNDARIJA

Шарипов К.А., Хотамов И.С.	Основные направления развития «зелёной» энергетики в Узбекистане.....	2
Хашимов Б.А., Ахмедов Х.Д., Махкамова С.Г.	Совершенствование учета поступления и выбытия нематериальных активов по договору обмена в нефтегазовой отрасли Республики Узбекистан.....	10
Narbayev Sh.K., Sadullayev S.N.	Dehqon xo'jaliklarida yerdan foydalanish samaradorligining o'zgarish tendensiyalari.....	20
Nosirova N.J.	Reklama – marketing kommunikatsiyasining biznesga ta'siri.....	26
Samadov A.N.	Innovative Service Marketing: Russian Experience.....	34
Temirov A.A.	Prospects for digitalization of corporate governance in corporate structures of the Republic of Uzbekistan.....	42
Sobirov A.A.	Sanoat klasterlari – sanoat salohiyatini oshirishning strategik yo'nalishi sifatida.....	51
Rajabov N.R., Adilova M.T., Xasanova N.N.	Mintaqalar iqtisodiy-ekologik barqaror rivojlanishining tashqi va ichki tahdidlari.....	60
Azlarova M.A.	Waste management activities and methods.....	71
Кадирова И.Б.	Анализ состояния и тенденций развития свободных экономических зон в Республике Узбекистан.....	74
Fozilova F.K.	Importance of children's financial education and behavior	78
Фарходова Ш.Ш.	Новые тенденции развития современного менеджмента в цифровой экономике: проблемы и решения.....	83
Ostanaqulov X.M.	Sun'iy intellekt va avtomatlashtirishning iqtisodiy ta'siri: O'zbekiston misolida.....	87
Karrieva Y.K.	Ways of development of innovative logistics in Uzbekistan	95
Masharipova Sh.A.	Transport-logistika klasterlari faoliyati bo'yicha xorij tajribasi va uni O'zbekistonda qo'llash imkoniyatlari.....	100
Xudayberdiyev O'.E	Mamlakatda qoramolchilik mahsulotlari marketingini rivojlantirish yo'nalishlari.....	111
Каримов В.А.	Қишлоқ хўжалиги маҳсулот ишлаб чиқаришида қишлоқ хўжалиги техникаларининг аҳамияти	116
Qahhorov Sh.G'.	O'zbekiston tijorat banklarining "muammoli kreditlari"	122
Муратов Ф.Д.	Конституция: ижтимоий адолатнинг кафолати.....	125
Karimova S. T.	Konstitutsiya – ishonchli kelajak va farovon hayot Qomusi	131
Arziqulov E.A.	Konstitutsiya farovon taraqqiyotimiz garovi.....	137
Azim Davron.	Jadid matbuoti: Ismoil Gasprali va Hamza Hakimzoda.....	142
Baxanurov O. O.	Digital Currencies and Central Banks: An Analysis from a National Economic Security Perspective	148
Akbarov Sh.X.	Raqamli texnologiyalarni qo'llash orqali korxonalarda HR menejment tizimini takomillashtirish ("O'zbekiston temir yo'llar" AJ misoolida)	155
Kodirov S.Q.	Logistika va Iqtisodiyot	160

Logistika va Iqtisodiyot

Kodirov Sardor Qosimjonovich

Toshkent menejment va iqtisodiyot instituti talabasi

Annotatsiya. Mazkur maqolada logistikaning iqtisodiyotdagi o'rnini, uning rivojlanish tendensiyalari, muammolari va zamonaviy texnologiyalar orqali optimallashtirish usullari chuqur tahlil qilinadi. Shuningdek, logistikaning mamlakat iqtisodiy samaradorligiga ta'siri, raqamli transformatsiya jarayonidagi o'rnini, hamda global bozordagi raqobat ustunligi nuqtai nazaridan logistikani rivojlantirish strategiyalari ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: logistika, iqtisodiyot, transport, raqamli texnologiyalar, yetkazib berish zanjiri, optimallashtirish, samaradorlik.

Annotatsiya. This article deeply analyzes the role of logistics in the economy, development trends, problems, and optimization through modern technologies. It also examines the impact of logistics on national economic efficiency, its role in the process of digital transformation, and strategies for developing logistics to gain a competitive advantage in the global market.

Keywords: logistics, economy, transport, digital technologies, supply chain, optimization, efficiency.

Аннотация. В статье представлен глубокий анализ роли логистики в экономике, тенденций её развития, проблем и методов оптимизации с использованием современных технологий. Также рассматривается влияние логистики на экономическую эффективность страны, её роль в процессе цифровой трансформации и стратегии развития логистики с точки зрения конкурентных преимуществ на мировом рынке.

Ключевые слова: логистика, экономика, транспорт, цифровые технологии, цепь поставок, оптимизация, эффективность.

Kirish

Logistika sohasining samaradorligi mamlakat iqtisodiy taraqqiyotiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. U nafaqat mahsulotlarni iste'molchiga yetkazib berish, balki butun ishlab chiqarish va ta'minot tizimining uzviy qismi hisoblanadi. Logistikaning rivojlanishi ishlab chiqaruvchilar, yetkazib beruvchilar va iste'molchilar o'rtasidagi aloqani kuchaytiradi, milliy iqtisodiyotning barqarorligi va raqobatbardoshligini ta'minlaydi.

Asosiy qism

Logistikaning iqtisodiy ahamiyati

Logistika samaradorligi iqtisodiy o'sish, mahsulot tannarxi, eksport-

import salohiyati va iste'molchilar ehtiyojini qondirish darajasiga bevosita ta'sir qiladi. Dunyodagi rivojlangan mamlakatlar logistika tizimini milliy iqtisodiyotning ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida rivojlantirib kelmoqda. Jahon bankining 2023-yildagi Logistika samaradorligi indeksi (LPI) reytingida yuqori o'rinlarni egallagan Germaniya, Singapur va Shveysariya davlatlarining tajribasi logistikaning iqtisodiy rivojlanishga qanday ta'sir ko'rsatishini yaqqol tasdiqlaydi.

Raqamli transformatsiya va logistika

Zamonaviy logistika tizimlari sun'iy intellekt, IoT (Internet of Things), GPS, RFID va blokcheyn kabi texnologiyalar yordamida boshqarilmoqda. Masalan, RFID texnologiyasi orqali mahsulot harakati real vaqt rejimida kuzatilib, yo'qotishlar kamayadi. Shuningdek, AI

yordamida optimal marshrutlarni aniqlash, drayverlarning yuklanishini balanslash va vaqtni tejash mumkin bo'ladi.

Statistik tahlil

Quyidagi jadvalda logistikaning samarali boshqaruvi natijasida iqtisodiy ko'rsatkichlarda qayd etilgan o'zgarishlar keltirilgan:

Ko'rsatkich	Avval	Optimallashtirilgach	O'sish foizi
Yetkazib berish vaqti	6 kun	3 kun	-50%
Transport xarajatlari	100%	75%	-25%
Mijozlar qoniqishi	70%	90%	+20%

Mavjud muammolar va takliflar

O'zbekiston logistika tizimida mavjud asosiy muammolar: infratuzilmaning yetarli emasligi, raqamlashtirish darajasining pastligi, va xodimlar malakasining yetishmasligidir. Bu muammolarni bartaraf etish uchun quyidagi takliflar ilgari suriladi:

- Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini joriy etish;

-Yo'llar va temiryo'l infratuzilmasini rivojlantirish;

-Logistika bo'yicha kadrlar tayyorlashda xalqaro standartlarni joriy etish

- Raqamli platformalar va mobil ilovalarni keng joriy etish.

Xulosa

Logistika – bu zamonaviy iqtisodiyotning muhim yo'nalishi bo'lib, uning samarali ishlashi orqali milliy iqtisodiyotda raqobatbardoshlikni oshirish, ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish va eksport salohiyatini oshirish mumkin. Maqolada keltirilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali logistika tizimini sezilarli darajada takomillashtirish mumkin. Bu esa O'zbekistonning global iqtisodiyotga integratsiyalashuvi uchun muhim omildir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov A.A. – Logistika asoslari. Toshkent: Iqtisodiyot, 2023.
2. Sharipov B.B. – Zamonaviy logistika tizimlari. Samarqand: Innovatsiya, 2022.
3. Jahon banki – LPI hisobotlari: <https://lpi.worldbank.org>
4. Global Logistics Report 2023 – www.global-logistics.org
5. O'zbekiston Respublikasi Transport vazirligi rasmiy sayti – www.mintrans.uz

Ingliz tili muharriri: Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi
Musahhih: Vahobova Marfua Mirkamalovna
Sahifalovchi va dizayner: Zoirov Sardor Ziyodin o'g'li

2024. 1-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda **"Management and Economics Scientific Research Journal"** jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El. pochta: journals@timeedu.uz

Tel.: +998 95 651 90 00

"Management and Economics Scientific Research Journal" jurnali 19.09.2024-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 404368-son reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. Litsenziya raqami: C-5669639
PNFL: 308906510

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yakkasaroy tumani
Shota Rustaveli ko'chasi, 114